MAATALOUS

Vehnän hinnassa laskupaineita

Maailmassa riittää nyt vehnää, ja varastot pullistelevat poikkeuksellisen täynnä ensi kesänä, mikäli Yhdysvaltojen maatalousministeriön perjantaina julkaisemat lokakuun viljojen sato- ja varastoraportin arviot pitävät paikkansa.

Ministeriö katsoo tilannetta Yhdysvalloista, mutta sillä on asiantuntijoita kaikissa merkittävissä viljantuotantomaissa.

Lokakuun raportti oli yllätyksetön, ja ministeriön näkemykset osuivat lähes keskelle analyytikkojen ennakkoarvioita. Raportti tulkittiinkin "mykäksi".

Viljoja noteeraavissa hyödykepörsseissä viime viikko oli rauhallinen. Chicagossa vehnän lähin noteeraus vajosi puoli prosenttia raportin julkistamisen jälkeen, kun Pariisissa vehnä päätyi perjantaina puoli euroa tonnilta plussalle.

Vehnälle on kysyntää EU:ssa, sillä Algeria on tehnyt isoja ostoja Ranskasta.

Raportin mukaan vehnän hinnassa on laskupaineita. Ministeriö korotti EU:n vehnäsatoa miljardi kiloa yli 155 miljardiin kiloon, ja saman verran nousi Australian satoarvio.

YK:n elintarvike- ja ruokajärjestö FAO päätyi torstaina samansuuntaiseen ennusteeseen. Järjestön analyytikot povasivat elintarvikemarkkinoille loivasti laskevia hintoja.

Suomessa viljan hinnat ovat hiljalleen kipuamassa ylöspäin. Leipävehnä kiinnostaa ostajia ja tarjoushinnat ylittävät 160 euroa tonnilta.

Ruista riittänee pitkästä aikaa myllyille, ja ostohinnat ovat parikymmentä euroa tonnilta alle viime vuoden lokakuun. Raisio kertoo, että ostohaluja on, ja yhtiö hankki myös sopimusten ulkopuolista ruista.

VEIKKO NIITTYMAA

Viljojen ostohintoja euroa/tonni, alv 0 %
Osa hinnoista päivän hintoja, osa viikkohintoja

Vehnä	
Agrimarket	163 ↑
Avena	163 ↑
Fazer	160–167 ↑
Kesko	149–163 ↑
Kinnusen Mylly[1]	169 ⇆
Myllyn Paras	165 ↑
Raisioagro	166 ↑
Viking Malt (mallas)	162 ⇆
Luomuvehnä	
Agrimarket	210 ⇆
Fazer (valk. väh. 12 %)	263 ↑
Rehuvehnä	
Agrimarket	130–135 ⇆
A-Rehu	130–138 ⇆
Avena	127 ⇆
Kesko	126–130 ⇆
Kinnusen Mylly	149 ⇆
Raisioagro	130–149 ⇆
Luomurehuvehnä	
Agrimarket	140–170 ⇆
Rehuohra	
Agrimarket	133–141 ⇆
Altia	143 ⇆
A-Rehu	133–143 ⇆
Avena	123–138 ⇆
Kesko	136–146 ⇆
Kinnusen Mylly	148–153 ⇆
Raisioagro	130–141 ⇆
Mallasohra	
Agrimarket	158 ⇆
Raisioagro	158 ⇆
Viking Malt (mallas & ents.)	158 ⇆
Luomumallasohra	
Agrimarket	210 ⇆
Elintarvikeohra	
Viking Malt	148 ⇆
Entsyymiohra	
Agrimarket (Saana)	145 ⇆
Luomurehuohra	
Agrimarket	155–185 ↑
Suurimo-ohra	
Raisioagro	150 ⇆
Rehukaura	
Agrimarket	135 ⇆
–vienti, myllykaura	140 ⇆
A-Rehu	125–135 ⇆
Avena (elintarvikek.)	125–140 ↑
Kesko (vienti)	127–137 ⇆
Kinnusen Mylly	125–130 ⇆
Raisioagro	104–119 ⇆
Satarehu	135 ⇆
Suurimokaura	
Fazer	146 ↑
Helsingin Mylly	140 ⇆
Myllyn Paras	144 ↑
Raisioagro	137–145 ↑
Polar oats	160 ⇆
Luomukaura	
Agrimarket	220 ⇆
Fazer (suurimo)	258 ⇆
Helsingin Mylly (suurimo)	225–255 ⇆
Polar oats	230 ⇆
Luomurehukaura	
Agrimarket	137–165 ⇆
Kinnusen Mylly	165 ⇆
Kuitukaura	
Raisioagro	145 ↑
Ruis	
Agrimarket	160 ⇆
Avena	158 ⇆
Fazer	170 ↑
Kinnusen Mylly [2]	170 ⇆
Myllyn Paras	168 ⇆
Raisioagro	164-171 ⇆
Luomuruis	
Agrimarket	245 ↓
Fazer	265 ↑
Kevätrypsi ja -rapsi	
Avena	342–362 ⇆
Luomurypsi	
Agrimarket	500–550 ⇆
Härkäpapu	
Raisioagro	198 ⇆
Luomuhärkäpapu	
Agrimarket	240 ⇆
Kinnusen Mylly	275 ⇆
Luomurehuherne	
Agrimarket	242–260 ↓
Luomuruokaherne	
Agrimarket	360 ⇆
Luomuspeltti	
Birkkalan tila	600 ⇆

Hinta noussut ↑ pysynyt ennallaan ⇆ laskenut ↓ viikon takaisesta.

[1] Sako vähintään 180.
[2] Hehtolitrapaino vähintään 71, sako vähintään 75.

Hintatiedot ostajilta

PEKKA FALI

Kalevi Kuokkanen Lumijoen Tiironperältä arvioi, että kolmasosa Toivoniemen tilan maassa olevista perunoista on jo vaurioitunut pakkasessa.

Talvi tuli perunatiloille liian aikaisin

Pakkaset ovat aiheuttaneet laajaa tuhoa perunantuotannolle. Myöhästyneen kasvukauden takia nostot ovat pahasti kesken.

Viime viikon pakkaset tulivat pahan aikaan, sillä monella tilalla perunaa on vielä nostamatta.

"Kevät alkoi myöhässä ja talvi tuli ajoissa. Hieman vaikea yhtälö", kuvailee perunantuottaja **Tomi Myyryläinen** Hämeenlinnan Lammilta.

Lammin Laatuvihanneksen mailla on vielä viidennes 40 hehtaarin peruna-alasta nostamatta.

Pohjois-Suomessa lämpötila on ollut öisin jopa -10 astetta. Etelä-Suomessakin pakkanen on ollut kovimmillaan -6 asteen tietämillä.

Maa on etenkin varjokohdissa pysynyt jäässä myös iltapäivällä, joten nostot ovat siirtyneet. "Penkki kovettuu, kokkareisesta maasta on vaikeaa nostaa perunaa", Myyryläinen kertoo.

Mätänee varastossa

Peruna paleltuu pakkasessa. Vaarassa ovat erityisesti penkin pinnassa olevat perunat.

Kylmävika saattaa näkyä vasta muutaman viikon päästä, kun peruna sulaa varastossa. Se mädäntyy.

"Peruna voi myös vioittua, kun sitä nostetaan jäisestä maasta", perunantuottaja **Kalevi Kuokkanen** Pohjois-Pohjanmaan Lumijoelta toteaa.

Hänen tilallaan vajaan 90 hehtaarin alasta 20 hehtaaria on vielä nostamatta.

Toivoa on vielä

Sääennusteiden mukaan ilma on lämpenemässä, joten peli ei ole vielä menetetty.

"Toivon, että loputkin perunat päästään nostamaan. Vähän laatuvikaa saattaa tulla", Myyryläinen ennustaa.

Hän kuitenkin uskoo, että yritys pärjää omilla tuotteillaan. He myyvät kuorittua ruokaperunaa.

Kuokkanen arvioi, että Toivoniemen tilalla perunasato jää noin kymmeneksen normaalista. "Sato vaihtelee lohkoittain. Paikoin sato jää jopa kolmanneksen normaalista."

Kuokkanen tuottaa ruokaperunaa kaupalle ja teollisuudelle.

Ilmoitus satovahingoista

MTK:n kasvinviljelyasiamies ja PerunaSuomi ry:n sihteeri **Antti Lavonen** on huolissaan perunatilojen taloudellisesta asemasta.

Ruokaperunan hinta on ollut alhaalla kaksi peräkkäistä kautta, kun Venäjän vienti loppui reilu kaksi vuotta sitten kokonaan.

"Nyt olisi tarvittu taloudellisesti hyvä vuosi, jotta tilat olisivat selvinneet."

Lavonen arvioi, että tärkkelysperunasta noin 15 prosenttia on vielä nostamatta ja koko peruna-alasta kymmenesosa.

"Pahimmillaan yksittäisten tilojen perunoista kolmannes on nostamatta. Pahin tilanne on suurilla tiloilla", Lavonen sanoo.

Hän muistuttaa kaikkia tekemään satovahinkoilmoitukset, vaikka tilakohtainen omavastuu ei täyttyisikään.

"Näin valtiovallalle saadaan täysimääräinen tieto satovahinkojen suuruudesta."

SUVI NIEMI

Perunapenkit jäätyivät paikoin 15-senttiseen jäähän.

Kasvipeitteisyysehto sallii 20 prosenttia kevytmuokkausta

Jokaisen kasvipeitteisyystoimenpiteeseen sitoutuneen viljelijän pitää tehdä syysilmoitus viimeistään 30.10. Ilmoitukseen merkitään tämänvuotinen kasvipeitteisyysala ja peruslohkot, joilla on kasvipeitteisyyttä.

Kasvipeitteisyystoimenpide on herättänyt viljelijöiden keskuudessa runsaasti kysymyksiä. Epäselvyyttä on ollut erityisesti siitä, mitkä kasvilajit tai kevytmuokkaustavat riittävät täyttämään toimenpiteen vaatimukset.

Muokkaus mietityttänyt

Useimmissa ympäristökorvauksen lohkokohtaisissa toimenpiteissä korvausta maksetaan vuotuisen pinta-alan mukaan. Ala voi olla myös nolla.

Kasvipeitteisyystoimenpiteessä nollan hehtaarin ilmoittaminen ei ole mahdollista.

"Kasvipeitteisyystoimenpiteeseen sitoutuneen viljelijän pitää ilmoittaa jokaisena sitoumusvuonna vähintään 20 prosenttia ympäristökorvaukseen kuuluvasta alasta kasvipeitteisenä", korostaa ylitarkastaja **Markku Kuoppa-aho** Maaseutuvirastosta (Mavi).

Minimimäärä voi olla kevennettyä syyssänkimuokkausta eli ajettu yhteen kertaan kultivaattorilla, lautasäkeellä, joustopiikkiäkeellä, lapiorullaäkeellä tai rullailmastimella.

Muualla paitsi kasvipeitteisyystoimenpiteen kohdentamisalueella kevennetyllä syyssänkimuokkauksella voidaan täyttää myös 40 ja 60 prosentin kasvipeitteisyysala, Kuoppa-aho muistuttaa.

Sen sijaan kohdentamisalueella yläraja on 20 prosenttia tilan ympäristökorvausalasta.

"Jos kevennettyä sänkimuokkausta on kohdentamisalueella 30 prosenttia alasta, siitä hyväksytään kasvipeitteisyysalaan vain 20 prosentin osuus."

20 prosenttia ylittävän osan täytyy olla aitoa kasvipeitteisyyttä eli kasvavaa kasvia tai kasvin sänkeä.

Yksityiskohtaisemmat ehdot käyvät ilmi oheisesta taulukosta.

Ilmoitetaan peruslohkoille

Kuoppa-aho kehottaa tekemään syysilmoituksen Vipu-palvelussa. Palvelu esimerkiksi tunnistaa automaattisesti, kuuluuko lohko kohdentamisalueeseen vai ei.

Kasvipeitteinen ala ilmoitetaan kasvulohkon sijaan peruslohkoille. Jos kasvipeitteinen ala on pienempi kuin peruslohkon ala, peruslohkolle merkitään kasvipeitteisen osan pinta-ala.

Alaa ei tarvitse piirtää kartalle.

Mavi suosittelee sähköistä ilmoittamista, koska vain sähköisesti ilmoittaneille voidaan toimenpiteistä maksaa ensimmäinen erä ennakkona marraskuussa. Paperilomakkeella ilmoittaville toimenpide maksetaan tällä tietoa kokonaisuudessaan kesäkuussa.

JUHANI REKU

Korvaus peltojen talviaikaisesta kasvipeitteisyydestä

Lähde: YM	Kasvipeitteisen alan osuus tilan sitoumusalasta, %			
	20	40	60	80
Korvaus kohdentamisalueella III, euroa	4	18	36	54
Korvaus muualla maassa, euroa	4	9	11	–

Kasvipeitteisyyteen hyväksyttävät alat

Kasvipeitteisyyteen voi ilmoittaa seuraavat:

- monivuotiset viljellyt nurmet
- talven yli säilytettävät yksivuotiset nurmet
- talven yli säilytettävä ruokohelpi
- monivuotiset puutarhakasvit ja kumina
- viljan, öljykasvien, tattarin, siemenmausteiden ja kuitupellavan sekä härkäpavun, herneen ja lupiinin sänki ja suorakylvö sänkeen
- kerääjäkasvien viljely, jos kasvusto säilytetään seuraavaan kevääseen asti
- syyskylvöiset viljat, syyskylvöiset öljykasvit ja muut syyskylvöiset kasvit
- keväällä korjattavat pellava ja hamppu

Viljan sänki täyttää kasvipeitteisyysvaatimusta, vaikka lohkon kerääjäkasvi on tuhottu kemiallisesti.

Kasvipeitteisyyteen ei voi ilmoittaa muun muassa seuraavia aloja, jos alalle ei ole kylvetty syksyllä muuta kasvia:

- kemiallisesti päätetty nurmi
- saneerauskasvusto
- peruna- ja sokerijuurikasalat
- avokesanto

Seuraaville keväällä ilmoitetuille kasveille ei makseta korvausta, mutta ne täyttävät kasvipeitteisyyden prosenttia, jos lohko säilyy kasvipeitteisenä talven yli:

- Suojavyöhykkeet
- monivuotiset ympäristönurmet
- luonnonhoitopeltonurmet
- viherlannoitusnurmi
- monimuotoisuuspellot (riista, maisema, niitty)
- orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla -toimenpiteen lohkot
- kesantoalat, jos on kylvetty syyskylvöinen kasvi tai lohkolla on nurmipeitteinen kesanto tai sänkikesanto

Edellisen ohjelmakauden erityistukisopimusaloista myös seuraavat alat täyttävät kasvipeitteisyyden prosenttia:

- ravinnekuormituksen tehostettu vähentäminen
- suojavyöhykkeen perustaminen ja hoito
- turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely

Lähde: Mavi

Puskaradio on parasta markkinointia

LIPERI (MT)
Karjatilan poikana 23-vuotias **Erno Talvela** tietää, miten maatalouskoneiden on toimittava ja miten työkoneita korjataan.

Ammatinvalinta oli hänelle helppoa, koska jo pikkupojasta saakka koneet ovat häntä kiinnostaneet. Liperin Komperossa sijaitsevalla kotitilalla ei sukupolvenvaihdos ole vielä ajankohtainen, joten maatalouden ulkopuolinen ammatti piti hankkia.

Talvela lähti Joensuuhun levyseppähitsarioppiin ja valmistui ammattikoulusta neljä vuotta sitten. Armeijan käytyään hän oli töissä vieraalla, mutta idea omasta yrityksestä kypsyi taustalla.

"Marraskuussa ET-kone täyttää vuoden", Talvela kertoo vasta hankitun siistin konehallinsa pihalla Liperin Viinijärvellä.

Lainaa hän uskalsi hallia varten pankista ottaa, koska työt ovat lähteneet mukavasti rullaamaan. Paikallislehdessä ilmoittelun lisäksi seudulla toimii puskaradio.

Koulussa Talvela otti valinnaiskurssiksi yrittäjyyden ja uskoo, että osaa hinnoitella työnsä oikein.

Hallissa piipahtaa viljelijä **Osmo Koponen** työkalua lainaamassa ja kiittää Talvelaa luotettavaksi yrittäjäksi. Koponen on hankkinut Pohjois-Karjalan tilasiemen -yhtiölleen Talvelan tekemän pellon tasauslanan.

"Peltopinta-ala on täällä kallista, joten on keskityttävä parantamaan entisiä hehtaareja. Ongelmakohdat saadaan lanalla poistettua", Koponen kertoo.

Hän vakuuttaa, että ammattitaitoisia konemiehiä seudulla on pikemminkin liian vähän kuin liikaa.

LARI LIEVONEN

Erno Talvela teki tilauksesta peltolanan, jolla pystyy paikkailemaan ongelmakohtia ja siistimään peltojen reunoja.

Lanoja ja kärryjä

Erno Talvela on ideoinut ja toteuttanut prototyypin järeästä peltolanasta. Työleveydeltään kuusimetrinen ja neljä tonnia painava lana liikkuu 150–200 hevosvoimalla.

"Hinta on noin 15 000 euroa, työaikaa en tässä tarkalleen pystynyt laskemaan, koska kehittelyä tehtiin vähitellen. Siinä se 3–4 viikossa syntyy", Talvela esittelee.

Hänen ammattitaitoaan on mitattu myös peräkärryissä ja erilaisissa kuljetuskalustoissa.

Pihalla on nytkin lavetti odottamassa kunnostusta heti, kun mies saa hiekoituskoneet kuntoon.

"Työ on vaihtelevaa, pienestä tunnin hommasta siirryn viikkojen urakkaan", Talvela kertoo.

Erikoisimpana työnä Talvelalla on ollut viljankuljettimen jatkopalan tekeminen. Muutoin tuttua hänelle on mittatilausten toteuttaminen.

"Todella paljon erikoisia töitä on tullut. Käyn katsomassa paikan päällä, mistä on kyse ja mitä tarvitaan. Mieluisinta on juuri kokonaan uusien työkoneiden rakentaminen."

Tässä vaiheessa yrityksen alkua työt ovat jakaantuneet melko lailla puoliksi korjausten ja metallirakentamisen kesken.

"Nyt keskityn siihen, että saan yrityksen tasaiseen vauhtiin. Teen tilaustöitä ja kaikkea mahdollista. Jossain vaiheessa voi olla uutuuskeksintöjen aika, ensin pitää ensin verkostoitua."

LIISA YLI-KETOLA